

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет**

МАТЕРІАЛИ
ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції
студентів та молодих науковців
„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”

Частина 1. Психолого-педагогічний напрям

18 травня 2016 року
м. Рівне

ББК 72
УДК 001+37+316.3
Н-34

**НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА
МОЛОДИХ: Матеріали ІХ Міжнародної науково–
практичної конференції студентів та молодих
науковців. Частина 1. Психолого-педагогічний
напрям. - Рівне: РВВ РДГУ.- 2016.- 165 с.**

Програмний комітет:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ – голова оргкомітету;

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи РДГУ – заступник голови оргкомітету;

Батишкіна Юлія Валеріївна – кандидат технічних наук, доцент – заступник голови оргкомітету;

Войтович Ігор Станіславович – доктор педагогічних наук, професор;

Гон Максим Мойсейович – доктор політичних наук, професор;

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор;

Петрівський Ярослав Борисович – доктор технічних наук, професор;

Сяський Андрій Олексійович – доктор технічних наук, професор;

Бабич Степанія Михайлівна – кандидат технічних наук, доцент;

Виткалов Сергій Володимирович – кандидат мистецтвознавства, доцент;

Воробйова Ірина Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Галуха Любов Юріївна – кандидат історичних наук, доцент;

Дичківська Ілона Миколаївна – кандидат педагогічних наук, професор;

Мельник Віра Йосипівна – кандидат географічних наук, доцент;

Мороз Ігор Петрович – кандидат фізико-математичних наук, доцент;

Музичук Катерина Петрівна – кандидат технічних наук, доцент;

Павлова Наталія Степанівна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Сілкова Галина Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Ставицька Олена Григорівна – кандидат психологічних наук, доцент;

Суржук Тетяна Борисівна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Хижнякова Надія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №4 від 28.04.2016р.)

мети і завдань дослідження стало підґрунтям створення моделі та впровадження технології формування творчих здібностей майбутніх учителів технологій у процесі фахової підготовки.

Моделювання процесу формування творчих здібностей майбутніх учителів технологій дало можливість розробити поетапну технологію на основі інтегративного підходу, одним із напрямів якого було вивчення інших педагогічних технологій.

Для реалізації процесу формування творчих здібностей студентів було розроблено спеціальну програму, що складалася з трьох етапів підготовки студентів:

I етап - інформаційно-пошуковий (бесіди, зустрічі з вчителями-новаторами);

II етап - організаційно-діяльнісний (практичні заняття, дискусії, диспути, тренінги, ділові ігри, методичні рекомендації до фахових дисциплін, творчі проекти, вивчення педагогічного досвіду, самостійна робота);

III етап - оцінно-результативний (захист курсових робіт, участь в олімпіадах, розробка уроків, захист навчальних проектів, розробка творчих завдань, науково-практичні конференції, педагогічна практика).

Технологія реалізації кожного етапу підготовки майбутніх учителів технологій під час вивчення дисциплін складалася із таких компонентів: ціле-мотиваційного, когнітивно-змістового, діялісно-операційного, оцінно-результативного.

Перший етап відзначався формуванням творчої індивідуальності, професійної орієнтації та мотивації майбутнього педагога.

Під час дослідження було використано різні типи лекцій, а саме: інформаційну, проблемну, лекцію-дискусію, лекцію-бесіду, лекцію з розглядом конкретних навчальних ситуацій, лекцію-діалог, лекцію зі зворотнім зв'язком, лекцію-прес-конференцію тощо, бесіди та зустрічі з учителями-новаторами.

На 2-му етапі оперували такими формами і методами педагогічної технології, як семінарсько-практичні заняття, дискусії, диспути, тренінги, ділові ігри.

Під час проведення дослідження ми використовували на заняттях різні форми, прийоми і методи, які сприяють формуванню творчих здібностей студентів. Йдеться про такі, як аналіз через синтез, розв'язування задач методом мозкового штурму, метод евристичних питань, метод аналогії.

Третій етап - оцінно-результативний передбачав реалізацію творчих здобутків майбутніх учителів у процесі проєктування (захист педагогічних проєктів, розробка творчих завдань, рольовий тренінг тощо), участі у науково-пошуковій діяльності (робота проблемних груп, наукових гуртків, конкурсах наукових робіт, студентських науково-практичних конференціях). Під час проведеного дослідження студенти не лише відвідували заняття, а й займались науковою діяльністю.

Отже, проведений нами педагогічний експеримент дозволив визначити, що розроблена технологія сприяє розвитку творчих здібностей майбутніх учителів. Результати педагогічного експерименту повністю підтвердили гіпотезу дослідження і засвідчили позитивну динаміку розвитку творчих здібностей майбутніх учителів технологій. Теоретично обґрунтовані педагогічні засади творчого розвитку студентів педагогічних факультетів сприяли позитивному вирішенню вказаної проблеми, забезпечили послідовний і ефективний розвиток творчих здібностей майбутніх вчителів.

Список використаних джерел

1. Андреев В. И. Диалектика воспитания и самовоспитания творческой личности: Основы педагогики творчества / Андреев В. И. – Казань: Изд-во Казанского университета, 1988. – 288 с.
2. Богданова И. М. Формирование профессионально-педагогической готовности будущих учителей к компьютерному образованию школьников: автореф. дис. на соискание науч. степени докт. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теория и методика профессионального образования» / И. М. Богданова. – Київ, 1990. – 22 с.
3. Лебедева Н. Основы психологии и педагогики: консп. лекц. / Н.Г.Лебедева, О.Т.Джурелюк, Д.О.Самойленко. – Алчевск: ДонГТУ, 2009. – 174 с.
4. Левчук З. С. Формирование готовности к профессиональному творчеству у студентов педвузов: дис. кандидата пед. наук: 13.00.01/ Левчук Зинаида Степановна. – Минск, 1992. – 190 с.
5. Мізерна О.О. Психолого-педагогічні умови розвитку творчих здібностей гімназиста / О.О. Мізерна // Обдарована дитина. – 2009. – №5. – С. 50-54.
6. Пономарев Я.А. Психология творчества и педагогика. / Я.А.Пономарев. – М.: Педагогика, 1996. – 280 с.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТІСНИХ ЯКОСТЕЙ У ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ

Сидоренко І.А., магістрант

Руденко Н. М., кандидат психологічних наук, доцент

Рівненський державний гуманітарний університет

В умовах фундаментальної перебудови системи освіти в Україні посилена увага приділяється проблемі виховання і розвитку дітей з особливими потребами. На законодавчому рівні це закріплено у низці державних документів (Закон про освіту, Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ ст., Концепція держстандарту спеціальної освіти дітей з особливими потребами, Закон про дошкільну освіту).

Удосконалення системи навчання дітей із особливими освітніми потребами вимагає більш глибокого вивчення стану готовності цієї категорії дітей до подальшого шкільного навчання. Від організаційних засад процесу підготовки дитини до навчання, його змістового і методичного наповнення, використання особистісно орієнтованого підходу в корекційній роботі залежить не лише якість шкільного навчання, а й формування особистості майбутнього учня. Значну частину контингенту дітей із труднощами в навчанні складають діти із «затримкою психічного розвитку» (ЗПР). Отже, турбота про дітей цієї категорії є одним з пріоритетних напрямів сучасної освітньої практики [5, 11].

Теоретико-методичні основи проблеми підготовки педагогів дошкільної освіти для забезпечення психолого-

педагогічного супроводу дітей з особливостями психофізичного розвитку розкрито в наукових дослідженнях В. Засенка, А. Колупаєвої, С. Миронової, Н. Назарової, В. Синьова, О. Таранченко, Н. Шматко, В. Яфаєвої та ін. Однак, не зважаючи на зростаючий науковий інтерес до цієї проблеми, слід зазначити, що фундаментальних та прикладних досліджень, проведених в Україні, з проблеми формування професійної компетентності педагогів дошкільних навчальних закладів у сфері розвитку, навчання і виховання дітей із затримкою психічного розвитку практично не існує. Недостатньо розроблена, на нашу думку, також є проблема підготовки майбутнього вихователя до формування у дітей із ЗПР таких важливих моральних якостей як доброзичливість, комунікабельність, людяність [6].

Діти із затримкою психічного розвитку потребують ранньої та систематичної допомоги в навчанні й розвитку, що зумовлено сензитивністю раннього віку стосовно формування більшості специфічних людських якостей та здібностей. Пластичність мозку дитини раннього і молодшого віку, особлива роль цього періоду в формуванні емоцій, інтелекту, мовлення і особистісних якостей зумовлюють значні потенційні можливості корекційно-педагогічної допомоги, що надається у цей час.

Важливо якомога раніше виявити і діагностувати порушення розвитку в малюка, для того щоб вчасно розпочати надання йому адекватної корекційної допомоги і забезпечення якісного психолого-педагогічного супроводу в освітньому процесі дошкільного навчального закладу.

Особливості дошкільної освіти дітей із затримкою психічного розвитку зумовлені специфікою структури дефекту, яка характерна для зазначеної аномалії розвитку – зниження інтелекту, недостатність пізнавальних процесів, незрілість емоційно-вольової сфери; важливо, що за умови раннього корекційного впливу можливе суттєве підвищення рівня інтелектуального розвитку [3, 51].

Успішне навчання і виховання дітей цієї категорії неможливе без кваліфікованого супроводу. Продуктивність роботи в значній мірі залежить від кваліфікації кадрів. Найважливішою у професійній діяльності вихователя у роботі з такими дітьми є власне корекційна функція. Її сутність полягає у виправленні чи послабленні вад психофізичного розвитку дитини у процесі навчання та виховання, профілактиці ускладнень структури дефекту; створенні умов для максимально можливого цілісного розвитку особистості дитини; навчанні батьків прийомам організації ігрової, трудової, навчальної діяльності дитини, окремим корекційним прийомам і методам, формуванні дитячого колективу.

Виходячи з актуальності проблеми, нами була розроблена програма експериментальної роботи і визначена загальна цільова установка дослідження: визначити педагогічні умови підготовки студентів до формування особистісних якостей у дітей із ЗПР. План дослідження передбачав проведення констатувального, формувального і контрольного етапів. Методами констатувального і контрольного етапів дослідження були спостереження, анкетування, опитування. У процесі дослідної роботи були сформовані контрольна та експериментальна групи студентів.

Констатувальний експеримент здійснювався поетапно. Перший етап включав аналіз навчально-методичних програм, індивідуальних планів викладачів.

В ході роботи, на першому етапі щодо ознайомлення, вивчення та аналізу програмно-методичних основ забезпечення підготовки студентів для роботи з дітьми із ЗПР, було з'ясовано, що зміст індивідуальних навчальних планів програм, методик, зокрема, передбачає ознайомлення студентів з характеристикою дітей із ЗПР, методики навчання та виховання, але формування особистісних якостей у дітей цієї категорії не передбачається. В ході роботи над аналізом програм особлива увага зверталася на їх зміст і вимоги до студентів, які повинні будуть працювати з дітьми такої категорії.

Таким чином, на момент нашої дослідницької роботи, в результаті аналізу змісту програм, планів, методик нами було встановлено, що характеристика вимог, що пред'являються до якості освітнього процесу підготовки фахівців до формування особистісних якостей дітей із ЗПР, є недовершеними. Було з'ясовано, що дані, отримані в результаті аналізу навчально-методичного забезпечення підготовки фахівців до роботи з дітьми із ЗПР, вказують на відсутність розробки моделі підготовки студентів до роботи з такими дітьми.

На другому етапі ми визначали стан підготовки студентів педагогічного університету до роботи з дітьми із ЗПР. Для цього були вибрані студенти 3-го та 4-го курсу спеціальності «Корекційна освіта» денного відділення. Використовували наступні методи дослідження: анкетування, опитування, спостереження за діяльністю студентів, самооцінка готовності до роботи з дітьми із ЗПР.

Наше дослідження виявило низький рівень професійної готовності та недостатні умови підготовки фахівців до формування особистісних якостей у дітей із ЗПР. Високому рівню відповідає 13% студентів групи КО-31 та 16% групи КО-42. Середньому рівню відповідає 33% та 34% студентів групи КО-31 та групи КО-41. Низький рівень в групі КО-31 має 51% студентів; в групі КО-41 - 53%. Ці дані свідчать про недостатній рівень підготовленості майже всіх студентів двох груп до формування особистісних якостей дітей із ЗПР, проте в групі КО-31 цей показник, незначно, але виявився трошки нижчим за групу КО-41, тому її було обрано за експериментальну а групу КО-41 за контрольну.

На основі зіставлення результатів, отриманих на другому етапі експериментальної роботи, ми виявили протиріччя між потребою в кадрах, що мають професійні вміння в роботі з формування особистісних якостей у дітей із ЗПР, і неможливістю цього досягнення у рамках існуючої системи підготовки в педагогічному університеті. Іншими словами, в цілому невисокий рівень готовності майбутніх вихователів до роботи з дітьми із ЗПР є наслідком незадовільної підготовки. Можна зробити висновок про те, що у студентів недостатньо професійних знань та умінь стосовно питань розвитку і виховання дітей із ЗПР, звідси боязнь і небажання працювати в таких групах.

Таким чином, підтверджується гостра необхідність в організації відповідної цілеспрямованої підготовки студентів. У зв'язку з цим постало питання про побудову власної моделі підготовки студентів до формування особистісних якостей дітей із ЗПР.

Перейдемо до опису конкретної роботи по реалізації запропонованої нами моделі, яка припускає компетентнісний підхід і переслідує наступні цілі:

- залучення студентів до майбутньої роботи з дітьми з ЗПР, прояв до неї стійкого інтересу;
- систематизацію, закріплення, поглиблення і розширення теоретичних знань і практичних умінь студентів з формування особистісних якостей дітей з ЗПР;
- усвідомлення психофізіологічних особливостей розвитку дітей із ЗПР;
- формування основних педагогічних умінь, що включають вміння здійснювати кваліфіковане навчання, виховання в дітей особистісних якостей;
- здатність визначати конкретні навчально-виховні корекційні завдання з урахуванням індивідуальних особливостей дітей із ЗПР;
- розвитку вміння методично грамотно будувати навчально-виховну корекційну роботу (використовуючи різноманітні форми, методи і засоби відповідно до поставлених конкретних завдань);
- формування вміння ставити освітні корекційні цілі, обробляти та узагальнювати результати, отримані в ході вивчення дітей із ЗПР;
- розвиток вміння аналізувати і представляти теоретичні і практичні матеріали у формі повідомлень доповідей, рефератів тощо.

На початку формувального експерименту ми вважали за доцільне ознайомити студентів двох груп з базовими особистісними якостями особистості (доброзичливість, комунікабельність, людяність). Для цього ми використали лекцію під назвою «Базові особистісні якості особистості».

Нами була розроблена і проведена низка консультативних занять для студентів 3-го курсу за такою тематикою:

1. Основні психофізіологічні особливості дітей із ЗПР залежно від типу затримки
2. Прийоми корекційної роботи у дітей із різними типами ЗПР
3. Специфіка навчання та виховання дітей у зв'язку із типом ЗПР
4. Значущість формування особистісних якостей у дітей із ЗПР, зокрема гуманності, самостійності, відповідальності
5. Основні умови навчання та виховання цих дітей та їх вплив на формування особистісних якостей
6. Цінність і значущість впливу дорослого на формування у дітей із різними типами ЗПР особистісних якостей
7. Професійна підготовка майбутніх вихователів до роботи з формування особистісних якостей дітей із ЗПР та її якісний рівень
8. Організація роботи з формування особистісних якостей дітей із ЗПР.
9. Причини нефахової роботи з дітьми із ЗПР.
10. Методика формування особистісних якостей у дітей із ЗПР залежно від типу затримки.

Результати контрольного етапу дослідження свідчать про ефективність запропонованої нами моделі підготовки майбутніх фахівців до роботи з дітьми із ЗПР. Так, якщо на початку експерименту високому рівню в експериментальній групі відповідало 13% студентів, то наприкінці цей рівень значно виріс і становив 54% студентів. Середній рівень хоч і залишився майже на тій же позначці у 32%, але вже за рахунок тих, хто був віднесений на початку експерименту до низького рівня. У свою чергу низький рівень значно знизився - якщо під час констатувального етапу цьому рівню відповідало 53% студентів групи, то на контрольному етапі цей рівень зменшився до 14%, тобто на 39%.

Результати контрольної групи свідчать про те, що тут відбувся незначний стрибок у бік покращення результатів. Так високий рівень підвищився до 24% у порівнянні з 16% на початку експерименту. Середній підвищився на 13% і склав у підсумку 46%, - це майже половина студентів групи. Низький, хоч і зменшився на 21%, але у порівнянні з експериментальною групою виглядає не так позитивно.

Проведене дослідно-експериментальне дослідження дозволило підтвердити висунену нами гіпотезу. Ми дійшли висновку, що запропонована модель підготовки майбутніх вихователів до формування особистісних якостей дітей із ЗПР сприяє ефективній взаємодії з дітьми з особливими потребами, дає можливість вирішувати спеціальні професійні завдання, вміти застосовувати психолого-педагогічні знання в різних видах навчально-виховної діяльності в ДНЗ.

Список використаних джерел

1. Беленька Г.В. Формування професійної компетентності сучасного вихователя дошкільного навчального закладу: монографія / Г.В. Беленька. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. – 320 с.
2. Закон України «Про дошкільну освіту». – К.: Редакція журналу «Дошкільне виховання», 2001. – 56 с.
3. Затримка психічного розвитку в дітей: методичні рекомендації / уклад.: Т.Д. Ілляшенко, М.В. Рождественська. – К.: ІЗМН, 1996.– 95 с.
4. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: монографія / А. А. Колупаєва. – К.: Самміт-Книга, 2009. – 272 с.
5. Мартинчук О. В. Підготовка майбутніх педагогів до професійної діяльності в умовах іклюзивної освіти [Електронний ресурс] / О. В. Мартинчук // Вісник психології і педагогіки: збірник наук. праць / Педагогічний інститут Київського університету імені Бориса Грінченка Інститут психології і соціальної педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка. – К.: 2012. – Вип. 8. – 248 с.
6. Поніманська Т. І., Козлюк О. А., Марчук Г. В. Виховання людяності: [методичний посібник] / Т. І. Поніманська, О. А. Козлюк, Г. В. Марчук. - 2-ге вид. - Рівне: Волинські береги, 2012.-160 с.

ЗМІСТ

Молодий педагог

ПЕРЕДНЄ СЛОВО.....	3
Бабич Л. В., Поліщук Н. В. ПРОФЕСІЙНИЙ САМОРОЗВИТОК МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	5
Бецель О. В., Бричок С. Б. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	7
Белова Ю. Ю., Онищенко С. В. ПРО ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ СТУДЕНТАМИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ.....	9
Богданович Ж. В., Никонова Л. Е. ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ СРЕДА КАК УСЛОВИЕ БЕЗОПАСНОГО РАЗВИТИЯ РЕБЕНКА.....	10
Брончук О. Л., Дупак Н. В. РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	11
Васерук Є. Л., Янцур М. С. РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ (ДЕРЕВООБРОБКА) З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДІВ ПРОЕКТУВАННЯ	13
Василенко О. Н., Литвина Н. В. ИНФОРМАЦИОННАЯ ОТКРЫТОСТЬ УЧРЕЖДЕНИЯ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ КАК УСЛОВИЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ С СЕМЬЕЙ	15
Вершинська О. Б., Дейнега О. В. КЕЙС-МЕТОД У ФОРМУВАННІ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МАРКЕТОЛОГІВ.....	16
Вознюк В. П., Козлюк О. А. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ В УМОВАХ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	17
Галатюк М. Ю. ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ЗАСОБІВ ПРОБЛЕМНО-ЗМІСТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ З ФІЗИКИ	19
Галатюк Т. Ю. НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ І МЕТОДОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА СТАРШОКЛАСНИКІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРИРОДНИЧИХ ПРЕДМЕТІВ.....	21
Гамера О. А., Бричок Б. П. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	22
Гвоздарева О. С., Горбатова Е. В. ФОРМИРОВАНИЕ ЭСТЕТИЧЕСКОГО ОТНОШЕНИЯ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА К ОКРУЖАЮЩЕМУ МИРУ	24
Герасимчук В. Л. ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ ФОРМУВАННЯ САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНИХ НАВИЧОК ДІТЕЙ НА ЗАКАРПАТТІ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.).....	25
Гетьман О. П., Захарчук З. О. ПРО ЗНАЧЕННЯ ВИРАЗНОГО ЧИТАННЯ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ	26
Гольонко І. П., Шевчук О. А. ВПЛИВ ВЖИВАННЯ НЕЯКІСНОЇ ВОДИ НА ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ВНЗ	28
Грищук К. В., Малиновська Н. В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ МОВЛЕННСВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ РАННЬОГО ВІКУ	30
Гук С. П., Лісова С. В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.....	32
Давидюк Ю. В., Гронь Л. В. ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНОГО ЧИТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЗОШ	34
Динюк Б. А., Руденко В. М. РОЗВИТОК ЗАГАЛЬНО-ВИРОБНИЧИХ УМІНЬ У УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРОФІЛЮ «ДЕРЕВООБРОБКА» З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДІВ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ	36
Дмитрів М. В., Твердохліб І. А. МІСЦЕ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	37
Журомська Ю. В., Пагута Т. І. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЧАСОВИХ УЯВЛЕНЬ.....	38
Каленик В. І., Галатюк Ю. М. ОСОБЛИВОСТІ МІЖПРЕДМЕТНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ У НАВЧАННІ ФІЗИКИ.....	39
Карпович Ю. В. СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ВИХОВАННЯ ДИСЦИПЛІНОВАНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	41
Киселюк І. Р., Косарева О. І. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ У МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ ДО УМОВ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	43
Кіндер О. М., Борова В. Є. ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ІДЕЙ СОФІЇ РУСОВОЇ У МОВЛЕННСВОМУ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	45
Кірсева О. О., Степанова О. І. ВПЛИВ СЛОВЕСНИХ ІГОР, ІГРОВИХ МОВЛЕННСВИХ СИТУАЦІЙ, ІГРОВИХ МОВЛЕННСВИХ ВПРАВ НА РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	46
Кіряк М. М., Бричок Б. П. ЯКІВ ФЕОФАНОВИЧ ЧЕПІГА ПРО ІДЕАЛ УЧИТЕЛЯ	47
Кльоф Н. Ю., Косарева О. І. ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ДО РОБОТИ З БАТЬКАМИ З ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ	49
Козачук М. В. СПЕЦИФІКА ОРГАНІЗАЦІЇ КОРЕКЦІЙНО-ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	51
Коцур Є.-Л. І., Руденко Н. М. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ДО ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ У РОБОТІ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	53
Кочерга Є. В., Скиба Ю. А. ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ: ПОНЯТТЯ ТА СТРУКТУРА.....	55

Кравчик Н. О., Бричок Б. П. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	56
Красій Н. Б., Цуркан Т. Г. ВИКОРИСТАННЯ ПРОБЛЕМНИХ СИТУАЦІЙ НА УРОКАХ «Я У СВІТІ» (3-4 КЛАС)	57
Крук І. А., Павлюк Т. О. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ЕКОНОМІЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	58
Кульпач А. В., Степанова О. І. ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ З РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	60
Кушнір Н. В., Горобаха Н. М. РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ЛІНІЇ «ДИТИНА В СЕНСОРНО-ПІЗНАВАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ» ЗАСОБАМИ ЕКСКУРСІЇ	62
Латыговская О. В., Шебеко В. Н. СУЩНОСТЬ ФЕНОМЕНА «КУЛЬТУРА ЗДОРОВ'Я» ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА	64
Лебедева С. В., Старжинская Н. С. ИСПОЛЬЗОВАНИЯ БЕЛОРУССКОГО ТАНЦЕВАЛЬНОГО ФОЛЬКЛОРА В РАБОТЕ С ДЕТЬМИ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА	66
Лисюк Т. М., Боровець О. В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	67
Лобанова А. І., Борова В. Є. СУТНІСТЬ ФЕНОМЕНУ “ПОНЯТТЯ ЗВУКОВА КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ”	68
Лучкевич В. В. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МОВНО-ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ ФРАНЦІЇ В УКРАЇНІ	69
Любчик І. С., Пасічник Я. А. ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ВСТАНОВЛЮВАТИ ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВІ ЗВ'ЯЗКИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПОЧАТКОВОГО КУРСУ МАТЕМАТИКИ	70
Маринич В. О., Белешко Д. Т. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ ІСТОРІЯ МАТЕМАТИКИ	72
Марковець О. В., Шевчук О. А. ВПЛИВ АЛКОГОЛЮ НА ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ВНЗ	73
Мартинюк І. В. НЕТРАДИЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОБОТІ З ДІТЬМИ-ЛОГОПАТАМИ	75
Мельник М. В., Коваль Г. П. ФОРМУВАННЯ ТЕХНІКИ ЧИТАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	77
Мельничук К. В., Маліновська Н. В. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ПЕРЕКАЗУ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	78
Мечик С. І., Пасічник Я. А. ЗАСТОСУВАННЯ ДЕРЕВОВИДНИХ СХЕМ У ПІДРУЧНИКАХ З МАТЕМАТИКИ ДЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	79
Михальчук Ю. Б., Дупак Н. В. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО СВІТОСПРІЙНЯТТЯ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	81
Назарчук Г. А., Пасічник Я. А. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОСТОРОВИХ УЯВЛЕНЬ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	82
Носолюк І. О., Павлюк Т. О. ФОРМУВАННЯ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ З РІЗНИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ГРУПИ	83
Ольшесвська К. В., Горобаха Н. М. НАСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ТА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ФОРМУВАННІ СЕНСОРНОЇ КУЛЬТУРИ ДИТИНИ	86
Осипчук І. В., Дупак Н. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ КРАСЗНАВЧОЇ РОБОТИ В ШКОЛІ	87
Павлова Н. С. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ДОСВІДУ ФАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ	89
Переходько В. В., Фещук Ю. В. РОЗВИТОК ГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СЛЮСАРІВ З РЕМОНТУ АВТОМОБІЛІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	91
Петлюк Н. А., Падалка О. І. ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ УСНОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ	93
Прокopcук Н. В., Павлюк Т. О. ДОСЛІДЖЕННЯ ВИХОВАННЯ САМОСТІЙНОЇ ПОВЕДІНКИ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ	94
Пшеницына Л. А. РАЗВИТИЕ КОНСТРУКТИВНО-ТЕХНИЧЕСКИХ СПОСОБНОСТЕЙ ДЕТЕЙ СТАРШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА (ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ)	96
Романюк А. А. ЕЛЕКТРОННІ НАОЧНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ	97
Росоловська І. Б., Падалка О. І. ВИХОВАННЯ ВЗАЄМОДОПОМОГИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СТРУКТУРІ СОЦІАЛЬНО – КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ	99
Сачковська Н. І., Дупак Н. В. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	101
Сачук Т. О., Лісова С. В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН	102
Сидоренко І.А., Руденко Н. М. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТІСНИХ ЯКОСТЕЙ У ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ	104
Смеречанська А. І., Бричок Б. П. ПЕДАГОГІЧНА СИСТЕМА В. СУХОМЛІНСЬКОГО У КОНТЕКСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ ХХ СТ.	107
Сокол О. В., Янцур Л. А. РОЗВИТОК ТВОРЧОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ НАРОДНОГО ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА ПОЛІССЯ	108
Солованюк Р. В., Сингаївський Д. В. ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВМІНЬ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ В ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	110
Солоненчук Т. В., Маліновська Н. В. ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ У ПРОЦЕСІ РОБОТИ З ХУДОЖНЬОЮ ЛІТЕРАТУРОЮ	112
Стельмашук Ж. Г. КРИТЕРІЇ ГОТОВНОСТІ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА ДО НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ	114
Стефняк М. В. ВОСПРІЯТИЕ РОДИТЕЛЯМИ ФЕНОМЕНА ДЕТСТВА	116

Томчук А. М., Козлюк О. А. ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	117
Трубінова Ю. О., Пасічник Я. А. РЕАЛІЗАЦІЯ ДИДАКТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	119
Фешук І. Д., Бричок С. Б. ПЕДАГОГІЗАЦІЯ БАТЬКІВ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ.	120
Хоронжевський О. М., Янцур М. С. ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ГІГІЄНИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УЧНІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ	123
Царук О. А., Бричок Б. П. ПОЧАТКОВА ШКОЛА І СІМ'Я: ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ.....	125
Цимбал Ю. Р., Янцур Л. А. ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ІЛЮСТРАТИВНОЇ ГРАФІКИ.....	126
Чайка М. В., Галатюк Ю. М. МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З ФІЗИКИ.....	128
Чичелюк А. І., Бричок Б. П. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	130
Шевченко О. В., Петренко О. Б. СТАН СФОРМОВАНOSTІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	131
Шевчук Ю. В., Петренко О. Б. ЕЛЕМЕНТИ АКТОРСЬКОЇ І РЕЖИСЕРСЬКОЇ ТЕХНІКИ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	133
Шибецька Т. С., Гронь Л. В. МЕТОДИКА РОБОТИ З ІНШОМОВНИМ ТЕКСТОМ ДЛЯ ЧИТАННЯ В СТАРШІЙ ШКОЛІ	134
Шклярова С. С., Никонова Л. Е. ИНФОРМАЦИОННОЕ СОПРОВОЖДЕНИЕ РОДИТЕЛЕЙ В УСЛОВИЯХ УЧРЕЖДЕНИЯ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ	136
Шроль Т. С. АНАЛІЗ СТАНДАРТІВ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	137
Шуляк А. С., Старжинская Н. С. РАЗВИТИЕ ПОНИМАНИЯ РЕЧИ ДЕТЬМИ МЛАДШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА В ОБЩЕНИИ СО ВЗРОСЛЫМ.....	139
Щербович О. А., Горбатова Е. В. ФОРМИРОВАНИЕ ЭСТЕТИЧЕСКИХ ЦЕННОСТНЫХ ОРИЕНТАЦИЙ НА ЭТАПЕ ДОШКОЛЬНОГО ДЕТСТВА	141
Ясковець В. Ю., Янцур М. С. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ З ДЕРЕВООБРОБКИ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	142

Молодий психолог

Бондарчук І. М., Борова В. Є. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПІЛКУВАННЯ ТА МІЖСОБИСТІСНИХ ВІДНОСИН У ПІДЛІТКІВ	145
Завадський П. Ю., Сторож О. В. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ САМООЦІНКИ.....	147
Кізілова А. І., Сторож О. В. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПОДОЛАННЯ ТРИВОЖНОСТІ У СТУДЕНТІВ В КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЯХ	147
Костриж О. О., Корнівська М. М. ІДЕНТИЧНІСТЬ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ.....	149
Котелюк М. В., Сторож О. В. МОТИВАЦІЯ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ.....	151
Крупеня М. М., Сторож О. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ ТРИВОЖНОСТІ.....	153
Саковська А. І., Шевчук О. А. ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	154
Сидорчук Н. Л. РЕФЛЕКСИВНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ	157
Швець Б. В., Колодич О. Б. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИНИКНЕННЯ СУСПІЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ТА ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ СТАРШОКЛАСНИКІВ	159
Шемечко М. І., Борова В. Є. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЦІННІСНОЇ СФЕРИ ДЕВІАНТНИХ ПІДЛІТКІВ.....	161